

За більшовицькі КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечнікова

№ 23 (297) | Вівторок, 10 жовтня 1950 р. | Ціна 20 коп.

РОЗГОРНУТИ ПІДГОТОВКУ ДО ВИБОРІВ У МІСЦЕВІ РАДИ

В обставині могутнього політичного і трудового піднесення, яким охоплені маси грудящих, починається підготовка до виборів у місцеві Ради. Кожен день приносить звістки про все нові виробничі досягнення, про нові трудові подвиги. Робітники, колгоспне селянство та інтелігенція хочуть гідно зустріти 33-ї роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції, вони борються за дострокове виконання плану завершального року післявоєнної сталінської п'ятирічки.

З кожним роком підноситься матеріальний добробут радянського народу. Партія, уряд і товариш Сталін постійно дбають про те, щоб зробити життя трудящих нашої країни ще кращим, щасливішим. Свідченням цього є опубліковані недавно постанови Радянського уряду про будівництво Куйбишевської і Сталінградської гідроелектростанцій на Волзі, Головного Туркменського каналу, Каховської гідроелектростанції на Дніпрі, Південно-Українського і Північно-Кримського каналів. І радянський народ відповідає на піклування партії і уряду новими успіхами в усіх галузях економіки і культури.

Виборча кампанія, яка починається в умовах всенародного піднесення, буде сприяти ще більшій політичній і трудовій активності трудящих. Ця важлива політична кампанія вимагає від партійних і комсомольських організацій найбільшого розгортання організаційної і агітаційної - пропагандистської роботи.

Партійна, комсомольська і профспілкорова організації нашого університету мають великий досвід агітаційно-масової роботи серед населення, здобутий у минулі виборчі кампанії. Багаточисельний колектив агітаторів університету непогано працював під час виборчої кампанії по виборах до Верховної Ради СРСР. Агітатори роз'яснювали виборцям Положення про вибори, розповідали про

найдемократичніший у світі закон — Сталінську Конституцію, про переваги соціалістичного ладу над капіталістичним ладом, знайомили виборців з міжнародним становищем, з успіхами нашої країни у виконанні післявоєнної п'ятирічки і т. п. Прекрасно працювали агітаторами комуністи тт. Боршевський, Новоколюцький, Зубов, Народицька та ін. У відповідь на заклик ЦК ВЛКСМ про участь комсомольських організацій в підготовці до виборів комсомольці також активно працювали серед населення. Кращими агітаторами виявили себе комсомольці В. Співак, Каневська, Мусієздова, Плосконос та багато інших. Випускалася стінгазета «Агітатор» (редактор т. Чернігова), яка користувалася популярністю серед виборців, а також фотогазета про роботу агітколлективу Татарчеської, але не зуміли відітнути на неї. Далі т. Салаван зупинилася на окремих недоліках в роботі комсомольської організації. До недоліків вона віднесла замкненість груп, відсутність обміну досвідом роботи між комсомольськими групами та активістами, бюро філологічного факультету не зуміло організувати такого обміну досвідом, недостатньо керувало роботою комсоргів. На засіданнях бюро не було критики і самокритики. Мало працював з активом комітету ЛКСМУ.

Про недостатнє керівництво комсомольським активом з боку комітету ЛКСМУ говорив також у своєму виступі тов. Чердиченко (юридичний факультет). Члени комітету ма-

Необхідно, щоб колектив агітаторів із числа студентів і викладачів, не гаючи часу, діяльно розгорнув роботу по підготовці до виборів як в університеті, так і за його межами. Треба найближчими днями закінчити обладнання агітпункту, забезпечити його потрібною літературою і проводити в ньому систематичну роботу за складеним планом.

Немає сумнівів, що агітатори університету, переймаючи досвід роботи кращих агітаторів, з честю справляться з тими відповідальними завданнями, які перед ними поставлені у зв'язку з майбутніми виборами до місцевих Рад депутатів трудящих.

Наші вчені — будовам комунізму

Днями відбулася поширена нарада деканів факультетів та керівників кафедр, на якій обговорювалися питання про участь наукових працівників університету в реалізації історичної постанови Ради Міністрів СРСР про будівництво Каховського гідрозула.

У своїй вступній промові проректор по науковій роботі доцент Є. Т. Мальований поставив перед вченими університету конкретні завдання та заклик включитися в активну роботу по наданню допомоги будівництву.

На нараді виступили професори та доценти геологічного, географічного, біологічного, хімічного, фізико-математичного та економічного факультетів. Вони назвали багато наукових тем, безпосередньо пов'язаних з завданнями будівництва, і зобов'язалися розпочати роботу над ними.

Розглянувши практичні питання участі вчених університету в будовах комунізму, нарада прийняла рішення включитися в загальний план робіт Академії наук УРСР з тим, щоб швидше приступити до виконання відповідних завдань.

У звітно-виборна комсомольська конференція університету

30 вересня і 1 жовтня у великому актовому залі проходила У звітно-виборна комсомольська конференція університету. Конференція підвела підсумки роботи комсомольської організації за минулий навчальний рік. Зі звітною доповіддю виступив секретар комітету ЛКСМУ тов. Збандут.

У звітній доповіді було дано глибокий аналіз роботи комсомольської організації за 1949-50 навчальний рік, були викриті недоліки, які мали місце в роботі комітету ЛКСМУ, факультетських бюро і комсомольської організації університету в цілому.

Доповідач відзначив, що в минулому навчальному році комсомольці університету досягли значних успіхів у роботі. Зміцніла трудова дисципліна, поліпшилася культурно-масова робота і т. п. Але комсомольську організацію не може задовольнити досягнуте, бо поряд з успіхами було допущено ще ряд недоліків в роботі. Аналізуючи ці недоліки, виявляючи ті причини, які їх викликали, тов. Збандут закликав комсомольців у найкращій строк домогтися нового піднесення в роботі комсомольської організації університету, домогтися ліквідації виявлених хиб.

Доповідь секретаря комітету ЛКСМУ була в достатній мірі повною, у ній було багато критики і самокритики. Але доповідач не міг викрити всі недоліки в роботі комсомольської організації. Його доповнили в своїх виступах делегати конференції.

В своєму виступі тов. Салаван (філологічний факультет) говорила про те, що не завжди правильно у нас реагують на критику, не завжди після критики вживають заходів для негайної ліквідації виявлених недоліків. Протягом трьох років говорили на теперішньому IV курсі філологічного факультету про погану поведінку і відставання у навчанні студентки Татарчеської, але не зуміли відітнути на неї. Далі т. Салаван зупинилася на окремих недоліках в роботі комсомольської організації. До недоліків вона віднесла замкненість груп, відсутність обміну досвідом роботи між комсомольськими групами та активістами, бюро філологічного факультету не зуміло організувати такого обміну досвідом, недостатньо керувало роботою комсоргів. На засіданнях бюро не було критики і самокритики. Мало працював з активом комітету ЛКСМУ.

Про недостатнє керівництво комсомольським активом з боку комітету ЛКСМУ говорив також у своєму виступі тов. Чердиченко (юридичний факультет). Члени комітету ма-

ло бували на факультетах і в групах, а тому не могли мати точного уявлення про роботу організації. В порядку самокритики тов. Чердиченко сказав про те, що сам він як член комітету ЛКСМУ недостатньо знав роботу академічних секторів окремих факультетів, в результаті чого часто давав вказівки, які носили абстрактний характер. Незадовільно працювали члени комітету ЛКСМУ тт. Гернега і Багінська, які відповідали за оргсектор. Відсутність єдиного календарного плану роботи комсомольської організації призводило часто до перевантаження окремих днів багатьма міроприємствами. Засідання комітету ЛКСМУ через недостатню підготовку окремих питань, що виносились на розгляд, часто були дуже тривалими і багатослівними. Не було систематичного контролю за виконанням прийнятих рішень, а тому вони не завжди виконувались.

Студентка хімічного факультету тов. Бахталовська піддала різкій критиці роботу сектора преси і відповідального за цю ділянку від комітету ЛКСМУ тов. Співака Б. Народицького стінної преси давали мало користі. Нерегулярно виходив орган комітету ЛКСМУ «Бокс». Університетська багатотиражна газета «За більшовицькі кадри» ще не задовольняє потреб комсомольців, недостатньо висвітлює на своїх сторінках комсомольське життя.

Тов. Толстих (філологічний факультет) гостро критикував роботу комсомольської організації філологічного факультету. Він вказав, зокрема, на недоліки в ідейно-виховній роботі. Відмовлення комсомольців Кац, Соколової та ін. від поїздки в колгосп під час канікул свідчить про те, що ідейно-виховна робота серед комсомольців велася недостатньо. На факультеті мав місце ще й більш прикрий факт — колишні комсомольці Кефер, Рекайкіна і Чейлах відмовилися після закінчення університету вийти на роботу в призначені місця. Звідець треба зробити висновок, що ідейно-виховній роботі необхідно приділити особливу увагу.

Про потребу ширшого розгортання факультетської художньої самодіяльності і про недоліки в роботі студентського клубу говорила тов. Дедухова (фізико-математичний факультет).

Критиці була піддана робота комітету ЛКСМУ та окремих його членів у виступі тов. Мазура (юридичний факультет). Комітет ЛКСМУ допускав зволікання при розгляді персональних справ. В роботі комітету не було потрібної чіткості. П'ять членів комітету — тт. Новенькова,

Гернега, Багінська, Кропивницька і Кольцов в середині навчального року намагалися самовідсторонитися від роботи і подали заяви про вихід із складу комітету ЛКСМУ. Хоч їх заяви і були відхилені, але однак ці товариші не брали активної участі в роботі комітету.

На недоліках в роботі комсоргів зупинилася у своїй промові тов. Матковська (філологічний факультет). В комсомольських групах не було індивідуальної роботи з кожним комсомольцем, багато комсоргів ще не знають, як таку роботу організувати. Уважне вивчення кожного комсомольця, вмілий і правильний розподіл комсомольських доручень з обов'язковим контролем їх виконання — ось про що, насамперед, повинні пам'ятати комсорги.

Досвідом роботи поділилися в своїх виступах товариші Шаніро (юридичний факультет), Данильчук (біологічний факультет), Алеманова (філологічний факультет).

В центрі уваги конференції були питання академічної та ідейно-виховної роботи. В своїх виступах делегати найбільш гостро критикували роботу академічного і агітаційно-пропагандистського секторів та відповідальних за цю роботу членів комітету ЛКСМУ тт. Чердиченка, Лобзіну і Співака Б. Принципової критиці була піддана і робота інших членів комітету ЛКСМУ та його секретарів тт. Збандута і Луньонка.

Комсомольська конференція пройшла на високому ідейно-політичному рівні при значній активності делегатів. В дебатах по доповіді виступили 36 чол.

Активну участь в роботі конференції взяла секретар ОК ЛКСМУ тов. Федоров, секретар Водотранспортного РК ЛКСМУ тов. Михайлов, секретар партбюро університету доцент Несторенко, зав. кафедрою марксизму-ленінізму доцент Єфремов.

Комсомольська конференція визнала роботу комітету ЛКСМУ задовільною. Делегати конференції обрали новий склад комітету ЛКСМУ, куди увійшли тт. Збандут, Бігун, Портна, Дедухова, Кокорина, Яценко, Лось, Лобзіна, Матковська, Мальковський, Олінцов, Осадча, Паладієнко, Рябова, Скрипніченко. Секретарем комітету ЛКСМУ обрано тов. Збандута.

У комсомольській конференції університету прийняла розгорнуте рішення, скероване на подальше піднесення роботи в світлі рішень ЦК ВКП(б) і ЦК КП(б)У з ідеологічних питань, червеного пленуму ЦК КП(б)У, XI з'їзду та IV пленуму ЦК ВЛКСМ.

ЗУСТРІЧ З НАРОДНОЮ АРТИСТКОЮ Л. В. МАЦІЄВСЬКОЮ

Нещодавно у червоному кутку студентського гуртожитку по вул. Пастера, 29 відбувся комсомольськомолодіжний четвер. До студентів прийшла в гості народна артистка УРСР Л. В. Мацієвська.

Студенти з великим інтересом вислухали розповідь Л. В. Мацієвської про свою роботу. Народна артистка розказала про те, яке враження справило на неї театр, коли вона вперше відвідала один із спектаклів Кропивницького. З цього часу вона вирішила стати артисткою. Незабаром це бажання Л. В. Мацієвська здійснила.

Артистка познайомила студентів зі своєю роботою над образами, які їй доводилося створювати в різних виставах, здійснених одеським театром ім. Жовтневої революції, розповіла про те, як вона докладала багато енергії, сили і вміня, щоб створити з нею образи були найбільш реальними, поділилася враженнями від своєї останньої роботи над створенням образу секретаря сільради в п'єсі О. Корнійчука «Калиновий гай».

На закінчення цієї зустрічі Л. В. Мацієвська прочитала кілька гумористичних творів радянських письменників.

С. ІГНАТЕНКО.

Обговорення книги про працю педагога

На філологічному факультеті відбулася конференція читачів по книзі Вігдорової «Мій клас». У конференції взяли участь студенти IV і V курсів.

Специфіка цієї конференції була в тому, що на обговорення виносились важливі питання педагогіки, питання нашої майбутньої роботи.

Студентка IV курсу т. Салаван прочитала доповідь на тему «Виховання учнівського колективу, дружби і товаришування». Доповідачка, використавши для своєї доповіді статті А. С. Макаренка, докладно висвітлювала основні положення радянської педагогіки про виховання дитячого колективу.

Доповідь виклакала жваву дискусію. Зав'язалися суперечки навколо питання про покарання як засіб виховання. Більшість присутніх висловилися за те, що педагог має право на вираження в присутності учнів почуття гніву і обіди з приводу їх вчинків, але при цьому він повинен завжди пам'ятати про повагу до учня, про вразливу дитячу душу. Виступаючи говорили про педагогічний такт, про чуйне ставлення до людини, про любов до дітей, без чого немислимий труд педагога. Особливо цікавими були виступи тт. Дігтяр і Каганової.

Учасники конференції відмітили, що Вігдоровій удалося в своїй книзі показати, як вона «пояснювала» знавалось би «неясним» дітей, як підбирала до них «ключики». Було вказано і на недоліки книги.

На конференції виступила доцент П. І. Збандута, яка узагальнила думки виступаючих і з'ясувала ряд питань, розуміння яких приходить з часом, після набуття певного досвіду.

Конференція показала, що студенти старших курсів філологічного факультету виявляють великий інтерес до своєї майбутньої педагогічної діяльності. Було вирішено провести подібну конференцію на тему «Педагогічні погляди А. С. Макаренка».

Такі конференції конкретизують наше уявлення про майбутню спеціальність, прищеплюють любов до неї і розвивають творчу думку. Крім того, вони сприяють зміцненню факультетського колективу, бо готуються до конференції всі курси. Досвід проведення конференцій з питанням середньо зв'язаних з обраною спеціальністю, потрібно перебігати і іншим факультетам з урахуванням їх специфіки.

Н. СОКОЛОВА,
Т. САВІЛОВА.

НА ДОПОМОГУ ПЕРШОКУРСНИКАМ

Як працювати над творами класиків марксизму-ленінізму*

(Закінчення. Початок див. у № 22)

Отже, братися за конспектування можна лише після того, коли текст твору старанно продуманий, і ні в якому випадку не можна конспектувати при першому ж читанні. Так зробив один із студентів першого курсу в минулому році, вирішивши надолужити прогалини місяць регулярної роботи двома тьомма безсонними ночами. Він показав перед собою «Маніфест комуністичної партії» і зойгав і почав відразу ж записувати зміст тільки що прочитаного абзацу, але не знаючи, про що буде йти мова далі, і тому будучи не в силі відзняти головне від другорядного, він почав переписувати все. Потім, злякавшись такого дослідиного копіювання, він почав штучно змінювати окремі фрази і зовсім заплутався. Конспект у нього вийшов великий, а розібратися в ньому дуже важко. Внаслідок поспішності він витратив даремно багато цінного часу, а змісту книги не засвоїв.

Бували і такі прикри, звичайно поодинокі, випадки, коли окремі товариші намагались користуватися чужими конспектами. Це шлях невирній, помилковий і дуже шкідливий, бо він порушує основну мету—переробити в своїй свідомості зміст книги і навчитися робити власні висновки.

Деякі товариші захоплюються зовнішньою стороною справи, забувають, що конспект не є самоціллю, а одним з найбільш дієвих засобів закріплення в нашій пам'яті основного змісту прочитаного. В такому конспекті ви побачите і рисунки, і вивітки, і розграфлені сторінки за особливими правилами, а головного нема. Такий конспект не з'являється творчим результатом глибокого продумування прочитаного, він не допомагає орієнтуватися в плані книги, не нагадує її змісту. Таке механічне переписування без розуміння смислу матеріалу веде до зубрячки—рмічне засудження огидного методу старої школи. Володимир Ілліч Ленін писав: «Нам не треба зубрячки, але нам треба розвинути і удосконалити пам'ять кожного, хто вчиться, знанням основних фактів...»

Ніякого загального, прийнятого для всіх рецепта по складанню конспекту не можна дати, та й не потрібно. Така спроба може лише скувати ініціативу, перешкодити використати вже наявний досвід і на його основі виробити свою власну систему занять, тобто навчитись працювати над собою. Тут багато буде залежати і від характеру читаного матеріалу і від індивідуальних прийомів роботи кожного. Кожен, хто працює над книгою, робить конспект по своєму, віддаючи перевагу тим частинам книги, які йому здаються найбільш важливими, цікавими. Таким чином, конспект—справа індивідуальна. В залежності від своїх особливих здібностей, знань в даній галузі, загальної підготовки кожен виробляє найбільш зручну для нього форму конспектування матеріалу. Ми лише висловимо декілька загальних положень, якими слід керуватися при конспектуванні.

Існує два типи конспектів: текстуальний і вільний. Текстуальний конспект складається із послідовних виписок з книги, яка вивчається. Беруться самі істотні місця—теорія, факти і спускається все другорядне—вступні думки, ілюструючи основну думку, докази, приклади, що наводяться автором для підсилення головної думки.

Вільний конспект складається із записів читача, коли він своїми словами викладає найбільш істотні місця книги. Цей тип конспекту вести складніше, але зате він розвиває здатність до самостійного викладу

думки. Конспектувати рекомендується, не заглядаючи в прочитаний уривок. Якщо при читанні все було зрозумілим, то записати прочитане своїми словами—цілком посылне завдання. Не треба непокоїтися, якщо на перших порах буде виходити не зовсім вдало. Не погано, якщо в конспект увійдуть дослідино деякі думки автора книги. Якщо ці думки вами засвоєні, то зовсім не обов'язково переробляти їх на свій лад. Така штучна переробка не являється проявом самостійності, а лише необхідною власною вигадкою.

Уміння конспектувати не приходить зразу, воно вироблюється в наполегливій повсякденній роботі.

Найважливіше визначення потрібно переписувати з книги дослідино. Таким, наприклад, є ленінське визначення великого значення революційної теорії, дане в роботі «Що робити?»: «Без революційної теорії не може бути і революційного руху» або «Роль передового борця може виконати тільки партія, керована передовою теорією». Однак, не потрібно захоплюватися цитатами. Велика кількість цитат свідчить про недостатню самостійність того, хто веде конспективний запис. Потрібно також включати до конспекту цінний цифровий матеріал і дати. При конспектуванні головні положення в тексті слід виділяти підкресленням, підзаголовками, жирним шрифтом, в окремих користування конспектом, в якому, за визначенням Леніна, «окремі фрази і навіть окремі слова мають незрівнянно більш важливе значення, ніж при ґрунтовному і докладному викладі».

Особливо корисно наводити свої приклади із сучасного життя, історичні порівняння до положень, взятих з книги. Так, при конспектуванні «Маніфесту комуністичної партії» можна навести багато прикладів з нашої дійсності, які підтверджують триумф великого вчення марксизму, проведеного в цьому геніальному творі понад 100 років тому назад, показати, як нині країни капіталізму задихаються в лещатах нероз'язних протиріч, єдиний вихід з яких—пролетарську революцію—вже тоді вказали Маркс і Енгельс. Може статися і так, що власні приклади не завжди будуть зовсім вдалими і все ж вони будуть свідчити про активну розумову працю. А це—саме головне.

Конспективний запис треба вести акуратно, залишати поля для виписування різних поміток, імен, термінів, що вимагають пояснення, а також для подальших доповнень. Слід врахувати, що конспект буде вам потрібний не тільки в процесі роботи над даною книгою, а й значно пізніше.

Надія Костянтинівна Крупська згадує, як багато працював Ленін над своїми ризисками з книг. «Записане він потім перечитував не раз, про що свідчать помітки, підкреслення та ін.» (Крупська). Під час конспектування Ленін не вважав, що виписувати треба тільки саме необхідне. У формі цитат він записував головні положення джерела, сильні місця книги, висновки автора і т. д. Законспектувавши фактичний матеріал у формі цитат, Володимир Ілліч часто записував його ще раз в своєму викладі, щоб краще засвоїти. Свої виписки Ленін старанно оформляв, на обкладинці зойгав помішки зміст матеріалів з позначенням сторінок конспекту, що полегшувало орієнтування у великій кількості різних матеріалів. Володимир Ілліч не тільки виписував факти, він їх систематизував, співставляв з іншими, відводив їм їх історичне місце, роблячи при цьому свої висновки і узагальнення.

Для наочного уявлення про те, як конспектував Володимир Ілліч Ленін, наведемо паралельно виклад одного і того ж матеріалу в роботі товариша Сталіна «Відповідь «Соціал-Демократів» і конспекті Леніна.

Робота Й. В. Сталіна

«Сучасне суспільне життя побудоване капіталістично. Тут існують два великі класи: буржуазія і пролетаріат, і між ними йде боротьба не на життя, а на смерть. Життєві умови буржуазії змушують її змінювати капіталістичні порядки. А життєві умови пролетаріату змушують його підрияти капіталістичні порядки, знищити їх. Відповідно до цих двох класів і свідомість виробляється двома: буржуазна і соціалістична. Становищу пролетаріату відповідає свідомість соціалістична...»

«Але яке значення має сама по собі соціалістична свідомість, коли вона не має поширення серед пролетаріату? Вона залишиться пустою фразою, і тільки! Зовсім інакше обернеться справа, якщо ця свідомість пошириться серед пролетаріату: пролетаріат усвідомить своє становище і прискореним кроком рушнить до соціалістичного життя. Ось отут і виступає соціал-демократія (а не тільки інтелігенти-соціал-демократи), яка вносить соціалістичну свідомість в робітничий рух» (Твори, т. I; стор. 155-156).

Конспект В. І. Леніна

«Філософське питання про відношення свідомості до буття: буття визначає свідомість. Відповідно до існування двох класів і свідомість виробляється двома: буржуазна і соціалістична. Становищу пролетаріату відповідає свідомість соціалістична...»

«Як проникає ця свідомість у пролетаріат? «Ось тут і виступає соціал-демократія (а не тільки інтелігенти-соціал-демократи), яка вносить в робітничий рух соціалістичну свідомість» (Твори, т. 9, стор. 345).

Роботі товариша Сталіна «Відповідь «Соціал-Демократів» Ленін дав високу оцінку. Як бачите, він передає зміст цієї роботи словами самого Сталіна. Спочатку Володимир Ілліч пише конспект своїми словами, а потім перейшов до цитування.

Старі тифліські робітники, які займались в ґуртках, керованих товаришем Сталіним, його товариші по семінарії, соратники по дальшій боротьбі згадують, як Йосиф Вісаріонович переборюючи всі труднощі і переслідування, в тюрмах і на засланих продовжував безперервно працювати над книгою, як невтомно він допомагав робітникам оволодівати передовою теорією, чив самостійно працювати з книгою, готував організаторів революційної боротьби широким пролетарським мас.

Маркс, Енгельс, Ленін і Сталін—найбільші в світі генії і, разом з тим, вони невтомні труженики. У них повинні ми вчитися працювати над книгою. В цій впертій великій роботі ми повинні завжди пам'ятати ленінський заповіт: «Комуністом стати можна лише тоді, коли збагатити свою пам'ять знанням усіх тих багатств, що їх виробило людство».

Доцент Я. ШТЕРЕНШТЕЙН.

Прогресивні зарубіжні письменники в боротьбі за мир

В цьому навчальному році викладачі кафедри зарубіжної літератури опрацювали і почали читати новий спецкурс—«Прогресивні письменники зарубіжних країн—борці за мир і демократію».

Невпинно розвивається і міцніє рух прихильників миру в усьому світі. В цих умовах швидко ростуть сили прогресивної літератури, підносяться значимість передових письменників—борців за мир і демократію, підвищується їх вплив на широкі народні маси.

Завдання спецкурсу—ознайомити слухачів з творчістю найголовніших письменників—борців за мир в різних країнах. З цією метою до спецкурсу включаются творчість прогресивних письменників багатьох країн: Франції, Німеччини, США, Бразилії, Чилі, Венесуели, Кореї, Китаю, Австралії, Південної Африки, Польщі, Румунії, Чехословаччини, Болгарії та ін. Розгляд творів сучасних прогресивних письменників безсумнівно буде сприяти розширенню політичного світогляду студентів, дозволить ознайомити їх з різними сторонами суспільного життя і боротьби, правдиво відображеними в реалістичних творах цих письменників.

Про безвихідно тяжке становище простих людей в світі долара розказано в новеллах Альберта Мальца; в його романі «Глибинне джерело» показана героїчна боротьба американських комуністів за організацію профспілкового руху. Початкові воєнні кар'єри кага корейського народу військового злочинця генерала Марктура присвячений роман Уівера «Пірова перемога», в якому розповідається про те, як, пустивши в хід кулемети, танки і газу, цей «воєнка» розгромив мирну демонстрацію безробітних ветеранів, що прийшли в столицю вимагати обіцяної їм допомоги. Викриттю легенди про пресловуту американську демократію присвячені історичні романи Фаста «Дорога свободи» і «Остання границя».

Про трагічну долю бразильського селянства, позбавленого землі, загнаного в ярмо плантаторів і американських колонізаторів, розказує бразильський письменник-комуніст Жоржі Амаду в романах «Червоні сходи» і «Земля золотих плодів», показуючи страждання бразильських батраків, їх боротьбу і зростання впливу комуністів у масах. Злочинну суть расової дискримінації показав у сповненому гніву творі «Стежка грому» південноафриканський письменник Абрахамс. Правду про американську армію, її фашистське керівництво, її загарбницькі агресивні цілі розказав Стефан Гейм у романі «Хрестоносці». Героїчні образи комуністів, бійців опору у Франції встають у романах Лафіта «Живі борються» «Ми повернемося за пролісками», у віршах Л. Арагона, у фрагментах незакінченого ще ним романа «Людина-комуніст», в новеллах Коньо. Заклик до боротьби з фашизмом, яких би жертв ця боротьба не потребувала, в яких би тяжких умовах вона не велась—складає революційний пафос романів Анни Зегерс «Сьомий хрест» і «Мертві залишаються молодими», в яких по-новому осмислена підлітна боротьба німецьких комуністів з фашизмом. Героїчна боротьба грецьких патріотів

з фашизмом і зрадницька роль, яку відіграли в цих подіях англійські імперіалісти, відображені в романах австралійського письменника Джемса Олдріджа «Морський орел» і «Справа честі», а його п'єса «49-й штат» і роман «Дипломат» зривають маску з англійської дипломатії, що готується передати Англію під повну владу американських імперіалістів.

Романи китайських письменників Дін Ліна «Сонце над рікою Сангань» і Чжоу Шу Лі «Зміни у Лізцячжуані» відбили трудовий героїзм багатомільйонного китайського народу, який вперше за тисячоліття одержав можливість розпоряджатися своєю судобою, стати хазяїном своєї багатокраїни. Героїчну боротьбу народу Кореї оспівали у своїх віршах Бяк Ін Дюн, Кім Сай О, Лі Вон У. У віршах цих корейських поетів виражається заповітна мрія корейського народу про возз'єднання Північної і Південної Кореї, гнів, ненависть і презирство до всього, що привезли з собою американці—до їх режиму, порядків, звичаїв, і в протилежність цьому глибока подяка радянському народові за допомогу, подану у боротьбі проти японських колонізаторів, за влаштування мирного і щасливого життя в Північній Кореї.

Тема соціалістичної перебудови життя все більш настійливо входить до літератури Польщі, Чехословаччини, Болгарії. Цій темі присвячені романи польських письменників Пятляковського «Фундамент», Вілчека «Завод стає до ладу», болгарського письменника Крославова «Перевал молоді», чеського письменника Сватоплука «Без шефа». Ряд творів чеських, болгарських, польських і румунських письменників присвячені недавньому минулому цих країн, розповідають про боротьбу з фашизмом, про керівну роль у цій боротьбі комуністичної партії, про братню допомогу Радянського Союзу. Така широкі, багатогранна тематика творів письменників, які віддали свою творчість справі боротьби за мир.

При розгляді країнних творів, створених письменниками—борцями за мир, легко прослідити плодотворний вплив на багатьох із них радянської літератури, появу в творах таких письменників країн народної демократії як Пуйманова, Ян Дрда, Людмил Стоянов, Пятляковський, Тувім та ін. елементів нового—начал соціалістичного реалізму.

Такий зміст нового спецкурсу, запропонованого кафедрою зарубіжної літератури студентам V курсу філологічного факультету і III курсу історичного факультету. На тематику спецкурсу ряд студентів-випускників пишуть дипломні роботи.

Опрацювання спецкурсу за такою тематикою дасть можливість викладачам кафедри не обмежуватись роботою з окремими курсами філологів і істориків, але й широко популяризувати твори письменників—борців за мир і демократію в науково-популярних лекціях в університеті, у підшефних частинах і середніх школах. Цикл лекцій з цієї тематики вже розпочато в підшефній школі № 57.

Доцент Б. ШАЙКЕВИЧ,
зав. кафедрою зарубіжної літератури.

СПОРТИВНА ХРОНІКА

Ю. ГЕЛЛЕР—УЧАСНИК XVIII ШАХОВОГО ЧЕМПІОНАТУ СРСР

Протягом місяця в Києві проходив шаховий напівфінал, в якому брали участь гроемейстер Рогозін і майстри та кандидати в майстри спорту з шахів. Спортивну честь Одеси в цьому напівфіналі захищав студент економічного факультету нашого університету Ю. Геллер.

У напівфіналі брали участь 15 чол. Перше місце поділили Липницький і Сокольський, які набрали по 9,5 очок. Ю. Геллер завоював третє місце, набравши 9 очок.

Таким чином, тов. Геллер відстояв право на участь у фіналі XVIII шахового чемпіонату, який відбудеться у листопаді.

ПЕРЕМОЖЦІ ЗМАГАНЬ

Минулий місяць був надзвичайно насичений змаганнями, які проводились з різних видів спорту.

Відбулись змагання з баскетболу. У швидкому розіграші перше місце завоювала чоловіча команда юридичного факультету і жіноча команда хімічного факультету. У швидкісному розіграші з волейболу перше місце посіла чоловіча команда юридичного факультету і жіноча команда фізико-математичного факультету.

Закінчили міжфакультетські змагання з легкої атлетики, в яких взяли участь 287 чол. Перше місце відстояла команда юридичного факультету, друге—команда географічного факультету і третє—команда географічного факультету.

Були проведені також змагання з плавання. У цих змаганнях взяли участь 153 чол. Перше місце зайняла команда географічного факультету друге—команда фізико-математичного факультету і третє—команда географічного факультету.

Легка атлетика і плавання входять до таблиці комплексної спартакіади, яка проводиться в університеті на протязі року з десяти різних видів спорту. Поряд з чемпіонами минулого року—командами юридичного і географічного факультетів—хороші показники мають команди географічного та біологічного факультетів.

А. ЛУПОЛОНЕР.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ.